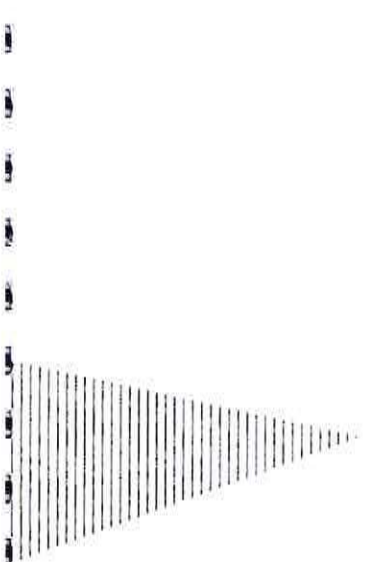

Biofuel OÜ

Majandusaasta aruanne 2015

Building a better
working world

OÜ Biofuel

Majandusaasta aruanne 2015

OÜ Biofuel
Humala 2
10617 Tallinn
Eesti
Telefon +372 5097555
Faks +372 6000002

Majandusaasta algus
01.01.2015

Majandusaasta lõpp
31.12.2015

Elektronpost raul.kirjanen@graanulinvest.com
Äriregistri kood 10962786

Sisukord

	Lk.
Tegevusaruanne	3
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	7
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	7
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	8
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	9
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	10
Konsolideeritud raamatupidamisaruande lisad	11
Juhatuse allkirjad aastaaruandele	43
Vandeaudiitori aruanne	44
Kasumi jaotamise ettepanek	45

Konsolideerimisgrupi tegevusaruanne

OÜ Biofuel on äriregistris registreeritud 2003. aasta augustis. OÜ Biofuel põhitegevuseks on investeeringute haldamine.

Konsolideerimisgrupi struktuur:

Kontserni Biofuel OÜ moodustavad:

- Emaettevõtte Biofuel OÜ, mille põhitegevuseks on investeeringute haldamine ja
- Tütarettevõtte Graanul Invest AS (50,93%) - põhitegevuseks puidugraanulite tootmine ja tahkekütuse müük.

AS Graanul Invest 2015.aastal

2015. aasta oli Graanul Investi grupi jaoks olulise kasvu aasta: 2014. aasta lõpus lõpetatud investeeringuprojektid kasvatasid oluliselt ettevõtte graanuli- ja energiatoodangu mahte. Veelgi olulisem oli aga 2015. aastal lõpule viidud kolme ettevõtte osaluse ost: gruppi lisandus Läti suurim graanulitootja SIA Latgran ning omandati osalus kahes Eesti metsandusettevõttes.

Aruandeaastal jätkati ühe olulise uue investeeringuga Imaveres - uue elektri- ja soojusenergiat tootva koostootmisjaama ehitusega, millega paralleelselt ehitatakse kaks korda suuremaks ka Imaveres paiknev grupi vanim, 2005 ehitatud graanulitehas.

SIA Latgran

Alates 1.juulist 2015 kuulub Graanul Investi gruppi Läti ja ka maailmas üks suuremaid puidugraanulitootjaid - SIA Latgran. Ettevõtte opereerib nelja graanulitehasega Lätis, mille tootmise koguvõimsus on 640 000 tonni graanuleid aastas. Latgrani tehased paiknevad Lõuna- ja Ida-Lätis ning eemal Graanul Investi olemasolevatest tehastest Launkalnes ja Incukalnsis.

Latgran on hästi arendatud ja efektiivne tootmisettevõtte ning koos Graanul Investi grupi varasemate Läti tehastega näeme tulevikus olulist sünergiat nii logistikas kui müügis.

OÜ Karo Mets ja AS Roger Puit

Graanul Investi üks strateegilistest eesmärkidest on tagada pikaajaline stabiilne tooraine tarnekindlus gruppi kuuluvatele graanulitehastele. Graanulitootmine toimub kõigis tehastes stabiilselt ööpäevaringselt läbi aasta ning selle jaoks on vaja kindlustada alati toorme olemasolu sõltumata turu- ja kliimatilistest tingimustest. Seetõttu alustati 2010. aastal oma metsaettevõttega Graanul Mets, mille esimeseks investeeringuks sai 50% osaluse ost Lõuna-Eesti ühes olulisemas metsandusettevõttes OÜ Valga Puu.

Valga Puu on kujunenud kõige olulisemaks toorainetarnijaks grupi Eesti graanulitehastele ostes ja majandades nii oma metsakinnistuid kui ka osutades raie teenust.

Seoses uue Osula Graanuli tehase avamisega 2014. detsembris ning lisanduva tootmismahuga Imaveres tehases, tehti otsus investeerida olulises mahus ka metsandusse.

Grupi osalus OÜ's Karo Mets on 50% ja ettevõtte tegutseb eelkõige Lääne-Eestis olles oluliseks toorainetarnijaks Imaveres tehasele. AS Roger Puit on üks Eesti suuremaid erametsaomanikke (ligi 20 000 hektarit metsamaad) ning enamuse sellest metsast paikneb Viljandi maakonnas, mis jääb grupi Imaveres ja Helme tehaste vahele.

Lähiaastatel on plaanis kasvatada kõigi grupi metsaettevõtete tegevusmahte: osta juurde metsakinnistuid, kasvatada raie mahte ja läbi selle suurendada toorainetarneid grupi graanulitehastele ning kasutada ära grupi võimalusi, et leida uusi müügikanaleid metsaettevõtete teiste toodete müügiks.

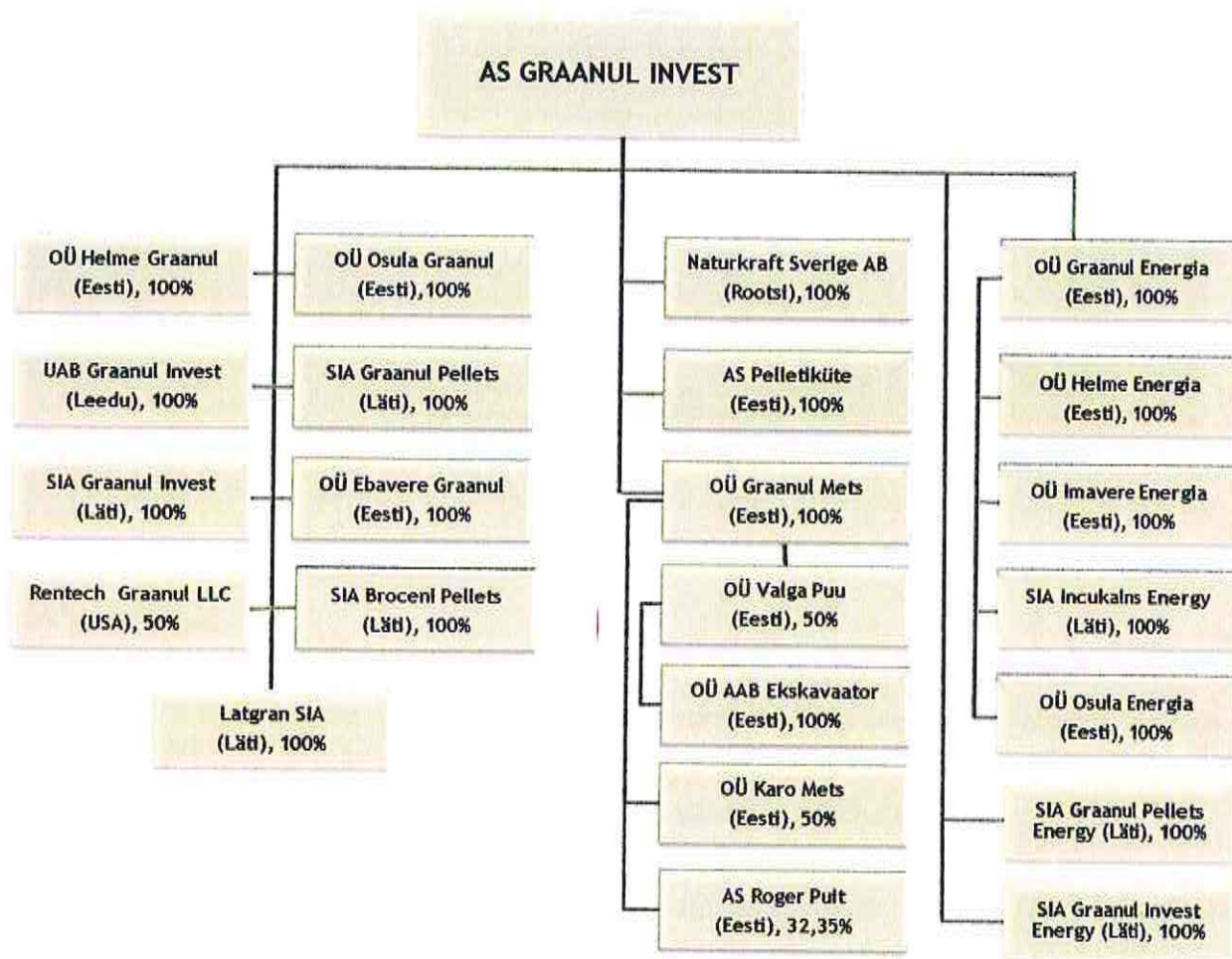
Imaveres koostootmisjaam ja graanulitehase ümberehitus

Graanulitehase ja koostootmisjaama kontseptsioon, kus graanulitehas vajab aastaringselt soojusenergiat oma tooraine kuivatamiseks ja võimaldab sellega maksimaalsed töötunnid koostootmisjaamale, on end hästi õigustanud. Graanul Invest grupis töötab neli koostootmisjaama ja strateegiline plaan on ehitada koostootmisjaam kõigi tehaste juurde. Loomulikult peab koostootmisjaam ka ise äriprojektina olema tasuv. Kõrge töötundide arv on selle juures oluline komponent, et suhteliselt suure investeeringuga ja väikse elektritootmise mahuga projekt oleks elujõuline.

2015. aastal jätkasime uue koostootmisjaama ehitust Imaveres. Toorainepotentsiaal graanulitehase oluliseks laiendamiseks on olemas ning seetõttu saab Imavere Energia OÜ koostootmisjaam olema grupi seni suurim - 10MW elektrilist võimsust ja 28 MW soojusvõimsust. Jaama tehnoloogia on tellitud Austria ettevõttelt Urbas, kellega on olemas eduka koostöö kogemus kahe CHP ehitamise näol Incukalnsis, Lätis.

Jaama ehitustööd algasid märtsis 2015 ja planeeritav lõplik valmimine on juulis 2016. Paralleelselt ehitatakse täielikult ümber ka graanulitehas. Senise 100 000 tonnise aastavõimsusega tehase asemel saab uus tehase olema 250 000 tonnise aastavõimsusega. Olemasolev tehase saab olema uue tehase üks osa ja tootmine ei katke ka uue tehase ehituse käigus - ehitus toimub mitmes järgus, millest esimene osa (ümarpuu koorimise ja hakkimise liin) valmis 2015 aasta sügisel. Seda projekti osa aitas kaasa rahastada ka EAS kokku 856 000 euroga. Imavere investeeringu kogumaksumus on 44 miljonit eurot.

Grupi struktuur 31.detsember 2015:

Tootmine ja müük

Graanul Invest grupp tootis 2015. aastal 1 562 000 tonni (2014: 854 000 tonni) puidugraanuleid. Latgrani soetusega lisandunud toodangu maht oli 322 000 tonni (arvesse läks perioodi juuli-detsember toodang, mil Latgran kuulus Graanul Invest grupp); oma tehaste tootmismahd kasvas võrreldes 2014. aastaga 387 000 tonni ehk 45% võrra. Tootmismahu kasv tulenes 2014 aasta detsembris tootmist alustanud Osula Graanuli tehase käivitamisest ning tootmismahu kasvust Helme, Launkalne ja Incukalnsi tehastes.

Soojus- ja elektrienergia tootmine grupi neljas koostootmisjaamas (CHP) oli 2015. aastal plaanipärane: soojusenergiat toodeti kokku 514 GWh (2014: 307 GWh) ja elektrienergiat 176 GWh (2014: 108 GWh). Kogu soojusenergia kasutati ära grupi graanulitehastes tooraine kuivatamiseks. Elektrienergia müüdi

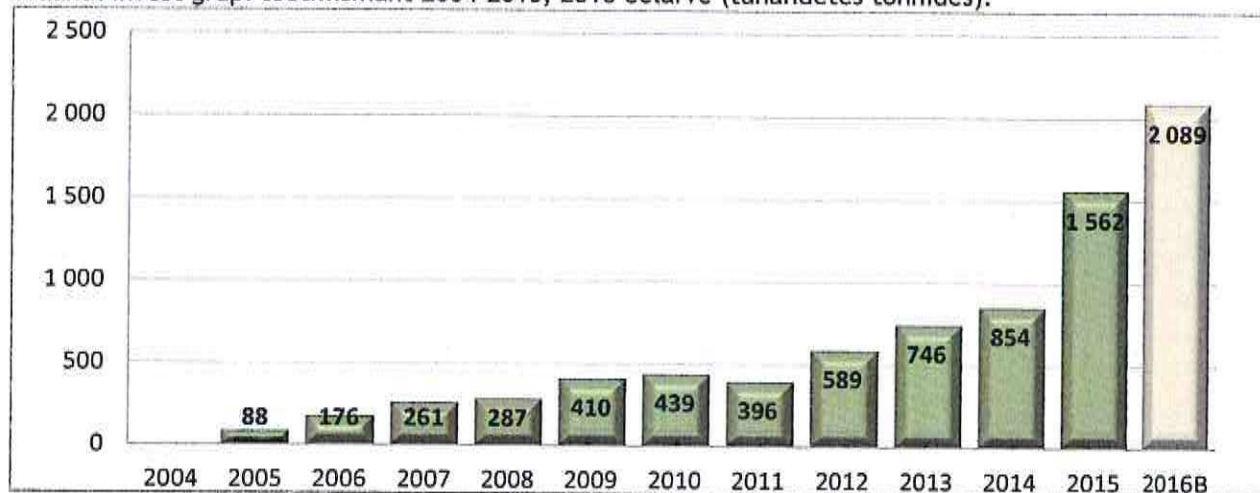
võrku (Läti) või tarbiti oma graanulitehastes (Eesti). Toodangu kasv tulenes mõlema Incukalnsi CHP esimesest täistööaastast; jaamad käivitati sügisel 2014.

Grupi konsolideeritud müügi käive moodustas 2015. aastal 243 miljonit eurot ja kasvas aastaga 31%. Grupi müügi mahust moodustas jätkuvalt üle 90% eksport väljapoole Balti riike. Peamised sihtturud olid Suurbritannia, Taani, Rootsi ja Holland.

Elektrienergia müügi käive oli 22,9 miljonit eurot, millest grupist välja müüdi 17,9 miljonit eurot. Elektrienergiat müüdi väljapoole gruppi ainult Lätis. Elektri müügi hinnad alanesid 2015. aastal 20% võrra koos üldise kütuste hinnalangusega.

Konsolideeritud EBIDTA (kasum enne makse, finantskulusid-tulusid ja amortisatsiooni) oli aruandeperioodil 59,8 miljonit eurot (30 miljonit eurot 2014.aastal). Grupi maksudejärgne puhaskasum oli aruandeperioodil 28 miljonit eurot (13,7 miljonit eurot 2014.aastal). Nii EBIDTA kui netokasumi kasvu andis olulise osa Latgrani lisandumine.

Graanul Invest grupi tootmismahut 2004-2015; 2016 eelarve (tuhandetes tonnides):

Investeeringud

Olulisimad investeeringud 2015. aastal olid eeltoodud SIA Latgran ost, osaluste ost metsaettevõtetes OÜ Karo Mets ja AS Roger Puit ning Imavere koostootmisjaama ja tehase ehitus.

Lisaks teostati veel mitmeid väikesemahulisi investeeringuid olemasolevates tehastes. Suurema läbilaskevõimega konveierid, võimsamad mootorid olemasolevatele graanulipressidele, lisa haamerveskid - need on mõned näited investeeringutest, mis tehti Incukalnsi, Launkalne, Osula ja Helme tehastes. Nende tulemusel on tehaste võimsus ja efektiivsus oluliselt kasvanud.

Kokku investeeris Graanul Invest 2015. aastal 154 miljonit eurot.

2016. aasta peamised investeeringud on seotud koostootmisjaamade ehituse programmi jätkamisega ning Imavere tehase investeeringu lõpetamisega.

Personal

Keskmine töötajate arv 2015. aastal oli 327 (253 töötajat 2014.aastal). Eestis töötavate inimeste keskmine arv oli 160 (139 töötajat 2014.aastal) ja välismaal 167 (114 töötajat 2014 a.). Aruandlusperioodi lõpus töötas Grupis 400 töötajat. Sidusettevõtete Valga Puu, Karo Mets ja Roger Puit töötajate arv 2015. aasta lõpus oli 123.

Makstud töötasu koos puhkusereservi ja maksudega oli arvestusperioodil 9,9 miljonit eurot (6,6 miljonit eurot 2014. aastal). Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasu koos maksudega oli 0,8 miljonit eurot.

Riskide juhtimine

Graanul Investi Grupi juhtkond teostab pidevat järelvalvet, hindab ja püüab näha ette võimalikke riske, mis avaldavad mõju ettevõtte tegevusele. Käesoleval ajal on valuutariskid kaetud peamiselt sellega, et peamised sissetulevad ja väljaminevad rahavood on samas valuutas (euros), kliendiriskid on kaetud sellega, et olulisemad kliendid on tuntud ja nende maksekäitumist jälgitakse pidevalt. Tegevusriskide maandamiseks on ettevõtte välja töötanud sisekontrollisüsteemid, kindlustanud kõik oma varad ja ka tegevuse võimaliku katkemise.

2015. aastal kasvasid ettevõtte laenukohustused pankade ees tuntavalt seoses suurte investeeringutega. Hetkel on laenude baasintressiks olev Euribor pigem langustrendis, kuid olukord võib muutuda. Juhatus otsustas maandada intressiriski võimaliku baasintresside tõusu vastu kahe intressiswapi tehinguga fikseerides kokku 75 miljoni euro suurusele summale intressimäära järgmiseks viieks aastaks.

Peamised arvnäitajad

<i>tuhandetes eurodes</i>	2015	2014
Müügitulu	242 943	138 403
Muutus eelmise aastaga võrreldes	75.5%	6.1%
EBIDTA (tulemus enne makse, finantskulusid ja amortisatsiooni)	58 342	29 960
Muutus eelmise aastaga võrreldes	94.7%	12.1%
EBIDTA rentaablus*	24.0%	21.6%
Puhaskasum	28 031	13 718
Muutus eelmise aastaga võrreldes	104.3%	30.9%
Puhaskasumi rentaablus **	11.5%	9.9%
Omakapitali tootlus (ROE)***	10.4%	8.1%
Varade tootlus (ROA)****	5.9%	4.3%
Laenukordaja *****	3.96	3.91
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0.97	0.95
Maksevõime kordaja*****	0.47	0.49
Omakapital varadest	51.7%	65.5%

- * EBIDTA / müügitulu
- ** Puhaskasum / müügitulu
- *** Puhaskasum / keskmine omakapital
- **** Puhaskasum / keskmine koguvara
- ***** Laenud / EBIDTA
- ***** (käibevara-varud) / lühiajalised kohustused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	31.12.2015	31.12.2014
Varad			
Materiaalne põhivara	10	396 732	343 803
Pikaajalised nõuded	11	6 815	3 921
Investeering sidus- ja ühissetevõtetes	11	12 968	1 164
Immateriaalne põhivara	12	58 508	229
Edasilükkunud tulumaksuvara	9	1 393	1 283
Põhivara kokku		476 416	350 400
Varud	13	36 371	21 173
Ettemakstud maksud	14	7 089	2 507
Lühiajalised nõuded	15	16 922	13 975
Raha	16	10 383	7 146
Käibevara kokku		70 765	44 801
Varad kokku		547 181	395 201
Omakapital			
Osakapital	17	3	3
Ülekurss		3	3
Reservid	17	93 870	99 016
Jaotamata kasum	17	50 760	32 115
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		144 636	131 137
Vähemusosalus		138 423	125 191
Omakapital kokku		283 059	256 328
Kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	18	178 805	86 327
Sihtfinantseerimise järgmiste perioodide tulu	19	7 197	4 768
Edasilükkunud tulumaksukohustus	9	3 974	438
Tuletisinstrumentid		928	0
Pikaajalised kohustused kokku		190 904	91 533
Lühiajalised laenukohustused	18	52 386	30 774
Võlad ja ettemaksed	20	20 831	16 566
Lühiajalised kohustused kokku		73 217	47 340
Kohustused kokku		264 121	138 873
Kohustused ja omakapital kokku		547 181	395 201

Lisad lehekülgedel 11 kuni 42 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2015	2014
Müügitulu	5	242 943	138 403
Muud äritulud	6	1 442	809
Tulud kokku		244 385	139 212
Valmistoodangu varude jääkide muutus	13	5 537	4 777
Kaubad, materjal ja teenused		-176 579	-104 540
Tööjõukulud	7	-9 870	-6 651
Mitmesugused tegevuskulud		-4 370	-2 778
Põhivara kulum ja väärtuse langus	10,12	-25 022	-14 257
Muud ärikulud		-761	-65
Ärikasum		33 320	15 698
Finantstulud ühis- ja sidusettevõtetelt	11	1 158	379
Muud finantstulud	8	328	359
Finantskulud	8	-5 467	-3 073
Finantstulud ja -kulud		-3 981	-2 335
Kasum majandustegevusest		29 339	13 363
Tulumaks	9	1 308	339
Aruandeaasta puhaskasum		28 031	13 702
Emaettevõtte omanikele kuuluv kasum		14 227	7 015
Vähemusosalus		13 804	6 687
Muu koondkasum, mis klassifitseeritakse järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse			
Valuutakursi muutuste mõju konsolideerimisel		0	25
Muu koondkasum, mida ei klassifitseerita järgmistel perioodidel ümber kasumiaruandesse			
Ümberhindluse reservi muutus	10	0	115 334
Aruandeaasta koondkasum		28 031	129 061
Emaettevõtte omanikele kuuluv koondkasum		14 227	66 142
Vähemusosalus		13 804	62 919

Lisad lehekülgedel 11 kuni 42 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>Tuhandetes eurodes</i>	<i>Lisa</i>	2015	2014
Rahavood äritegevusest			
Kasum enne tulumaksustamist		29 339	13 363
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	10, 12	25 022	14 257
Kasum/kahjum põhivara müügist		-43	-71
Finantstulu		-1486	-738
Finantskulu		5 467	3 073
Muud korrigeerimised		0	-3
		58 299	29 881
Varude muutus	13	-6 138	-6 776
Nõuete muutus	15	-1 634	-7 334
Kohustuste ja ettemaksude muutus		-2 455	2 867
Kokku rahavood äritegevusest		48 073	18 638
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intress		502	32
Laekunud dividendid		61	0
Laekunud põhivara müügist		139	78
Tütarettevõtte soetus	24	-102 717	0
Vähemusosaluse soetus		-300	0
Tasutud põhivara eest	10	-39 661	-53 582
Tasutud muude investeringute eest		-10 707	-6
Antud laenud		-7 145	-5 393
Antud laenude tagasimaksed		4 018	4 950
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-155 810	-53 921
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud tulumaks		-416	0
Makstud intress		-2 467	-2 121
Makstud finantskulud		-962	-316
Saadud laenud	18	168 455	48 400
Laenude tagasimaksed	18	-54 310	-12 412
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	18	-297	-548
Saadud sihtfinantseerimine	19	1 971	1 033
Dividendide maksmine		-999	-999
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-110 975	33 037
Kokku rahavood		3 238	-2 246
Raha jääk perioodi alguses		7 146	9 392
Raha jääk perioodi lõpus	16	10 383	7 146

Lisad lehekülgedel 11 kuni 42 on konsolideeritud finantsaruannete lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Emaettevõtja osanikele kuuluv omakapital

Tuhandetes eurodes	Osa- kapital	Ülekurs	Reservid	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku	Vähemus- osalus	Kokku
Saldo 31.12.2013	3	3	42 255	23 246	65 507	62 759	128 266
Aruandeaasta kasum	0	0	0	7 015	7 015	6 687	13 702
Ümberhindluse reservi muutus	0	0	59 113	0	59 113	56 221	115 334
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	14	0	14	11	25
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	59 127	7 015	66 142	62 919	129 061
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-2 367	2 367	0	0	0
Makstud dividendid	0	0	0	-512	-512	-487	-999
Saldo 31.12.2014	3	3	99 016	32 115	131 137	125 191	256 328
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	14 227	14 227	13 804	28 031
Aruandeaasta muu koondkasum	0	0	0	0	0	0	0
Aruandeaasta koondkasum kokku	0	0	0	14 227	14 227	13 804	28 031
Põhivara ümberhindluse amortisatsioon	0	0	-5 145	5 145	0	0	0
Vähemusosaluse soetamine	0	0	0	-221	-221	-79	-300
Makstud dividendid	0	0	0	-506	-506	-493	-999
Saldo 31.12.2015	3	3	93 870	50 760	144 637	138 423	283 060

Täiendav info omakapitali kohta on toodud Lisas 17.

Täiendav info tehingu kohta vähemusosalusega on toodud Lisas 24.

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

1. Aruandev üksus

OÜ Biofuel (edaspidi "Ettevõtte") asub Eestis. Ettevõtte juriidiline aadress on Humala 2, Tallinn 10617, Eesti. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad Ettevõtte ja tema tütarettevõtete andmetest (ettevõtte koos tütarettevõtetega edaspidi "Kontsern"). Kontserni peamiseks tegevusalaks on biomassist küttegaanulite tootmine ja müük.

2. Aruande koostamise alused

Täielikkus

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nii nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Finantsaruanded on juhatuse poolt koostatud ja avalikustamiseks heaks kiidetud 05. aprill 2016.

Aastaaruande vaatab läbi nõukogu ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäride üldkoosolekul on õigus teha aastaaruandes muudatusi.

Järgnevalt on välja toodud peamised olulisemad arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

Arvestusalused

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud lähtuvalt soetusmaksumuse meetodist välja arvatud, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Finantsaruanded on esitatud tuhandetes eurodes.

Hinnangute andmine

Finantsaruannete koostamine eeldab juhtkonnalt hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestusmeetodite valikut ning varade, kohustuste, tulude ja kulude summasid. Tegelikud tulemused võivad erineda antud hinnangutest.

Hinnangud ja eeldused, millel need põhinevad, vaadatakse regulaarselt üle. Hinnangute muutuste tulemused kajastatakse selles perioodis, millal need on tehtud, ja kõikides järgnevates perioodides, mis on mõjutatud.

Finantsseisundi aruande read, mis on mõjutatud olulisel määral hinnangute andmisega kaasnevast ebakindlusest ja mille puhul arvestusmeetodite valikust sõltuvad oluliselt kajastatud summad, on esitatud järgmistes lisades:

- Lisa 9 - tulumaksuvara kasutamine tulevaste maksukohustuste katteks
- Lisa 10 - materiaalse põhivara kasulik eluiga
- Lisa 12 - raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse määramine
- Lisa 15 - nõuete väärtuse hindamine
- Lisa 18 - rentide klassifitseerimine

Täpsem info hinnangute andmise kohta on toodud Lisas 4.

3. Olulisemad arvestuspõhimõtted

Kontserni kuuluvad ettevõtted rakendavad järjepidevalt alljärgnevaid arvestuspõhimõtteid.

Konsolideerimise põhimõtted

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaetevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse kontrolli all olevaks, kui emaetevõtte määrab tütarettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat, saades seeläbi tütarettevõtte tegevusest kasu. Kontrolli ulatust hinnates võetakse arvesse kogu määramishetkel rakendatavat hääleõigust. Konsolideeritud aruanded sisaldavad tütarettevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaetevõttegi.

Konsolideerimisel elimineeritavad tehingud

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid ning kahjumid.

Sidus- ja ühisettevõtted

Sidusettevõttes loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on oluline mõju. Oluline mõju tähendab, et Kontsernil on õigus osaleda finants- ja äripoliitiliste otsuste tegemisel, kuid puudub kontroll või ühine kontroll nende otsuste üle. Ühisettevõtteks loetakse ettevõtet, mille majandustegevuse üle omavad kaks või enam osapoolt (sh. emaetevõtte) lepingupõhisest kokkuleppes tulenevat ühist kontrolli. Olulist mõju või ühist kontrolli hinnatakse sarnaselt tütarettevõtete kontrolli hindamisele.

Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud bilansis kasutades kapitaliosaluse meetodit. Selle meetodi kohaselt võetakse investeering algselt arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis ja omandamisel tekkinud firmaväärtuse allahindlustega või negatiivse firmaväärtuse tuluna kajastamisega, miinus investeeringu väärtuse languse allahindlused. Kontsernile kuuluv osa sidus- või ühisettevõtte majandustulemusest kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud ühis- ja sidusettevõtetelt". Kui sidus- või ühisettevõttel on olnud tehinguid, mille mõju kajastatakse otse omakapitalis, siis kajastab kontsern oma osa nendest tehingutest samuti otse omakapitalis. Sidus- ja ühisettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaetevõttegi. Sidus- ja ühisettevõtete ja kontserni ettevõtete omavahelistelt tehingutelt tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele sidusettevõttes. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Investeering sidus- ja ühisettevõttesse sisaldab omandamisel tekkinud firmaväärtust, millest on maha arvestatud kogunenud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Välisvaluuta

Välisvaluutas toimunud tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber bilansipäeval kehtinud valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna ja kuluna.

Välismaised majandusüksused

Kõikide välismaiste majandusüksuste varade ja kohustuste kirjete (sealhulgas majandusüksuste soetamisel tekkinud firmaväärtus ning õiglase väärtuse korrigeerimised) konsolideerimisel on kasutatud bilansipäeva kurssi. Majandusüksuste

tulude ja kulude ümberhindamisel on kasutatud tehingupäeva kurssi. Ümberhindluse kursside vahe on esitatud omakapitali kirjel "Muud reservid".

Õiglase väärtuse hindamine

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil hinnates neid varasid piisava regulaarsusega õiglasesse väärtusesse. Lisaks on aastaaruande lisades avalikustatud teatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsinstrumentide õiglased väärtused.

Õiglase väärtus on hind, mida saadaks juhul, kui hindamise kuupäeval müüdaks vara või tasutaks kohustus tavapärase äritehingu käigus sõltumatute turuosaliste vahel. Vara või kohustuse õiglast väärtust hinnatakse eeldusel, et turuosalisel lähtuvad vara või kohustuse hinna määramisel oma majanduslikest huvidest.

Kontsern kasutab õiglase väärtuse hindamisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustused, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse, või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale, mis on kirjeldatud allpool ning põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse määramisele tervikuna:

- Tase 1 – noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustustele;
- Tase 2 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad;
- Tase 3 – hindamismeetodid, mille puhul madalaima taseme olulised sisendid ei ole otseselt või kaudselt jälgitavad.

Kontsern hindab iga aruandlusperioodi lõpul, kas varad ja kohustused, mis esinevad finantsaruannetes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (baseerudes madalaimal sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse hindamisele tervikuna).

Finantsinstrumendid

Finantsvarad ja -kohustused, mis ei ole tuletisinstrumendid

Finantsvara ja -kohustused moodustavad investeringud väärtpaberitesse, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, raha ja selle ekvivalendid, antud ja võetud laenud, võlad tarnijatele ja muud võlakohustused.

Finantsinstrumendid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, millele lisatakse kõigi finantsinstrumentide puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, nende soetamisega otseselt seotud tehingukulud. Arvelevõtmise järgselt kajastatakse finantsinstrumente, mis ei ole tuletisinstrumendid, alljärgnevalt.

Rahaks ja raha ekvivalentideks loetakse sularaha, nõudmiseni hoiuseid (v.a. arvelduslaenud) ja kuni kolmekuulise tähtajaga hoiuseid. Konsolideeritud rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, antud ja võetud laenud, võlad tarnijatele ja muud kohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit, arvates maha võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate või optsioonide emiteerimisega otseselt kaasnevad kulud kajastatakse otse omakapitalis.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid kajastatakse esmalt nende õiglasest väärtusest lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt tuletisinstrumenti õiglase väärtuse muutusele. Iga tulu või kulu, mis saadakse õiglasest väärtusest kajastatavalt tuletisinstrumentilt, kajastatakse kasumiaruandes

Materiaalne põhivara

Arvele võtmine ja edasine kajastamine

Maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara kajastatakse ümberhindluse meetodil: nimetatud põhivara kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on vara õiglane väärtus ümberhindamise kuupäeval miinus akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid. Hindamised viiakse läbi regulaarselt. Varasem akumulieeritud kulum elimineeritakse ümberhindluse kuupäeval ning varaobjekti senine soetusmaksumus asendatakse tema õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval.

Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumulieeritakse omakapitali kirjel „Ümberhindluse reserv“. Selliste varaobjektide, mida on varem alla hinnatud läbi kasumiaruande, väärtuse suurenemine kajastatakse läbi kasumiaruande. Varaobjekti väärtuse langus kajastatakse läbi muu koondkasumiaruande sama objekti akumulieerunud ümberhindluse reservi ulatuses. Ülejäänud summa kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Igal aastal kantakse varaobjektide esialgsete soetusmaksumuste ja ümberhinnatud väärtuste vahet tulenev kulum erinevus „Ümberhindluse reservist“ reale „Jaotamata kasum“.

Muud materiaalseid põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses ehk soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Oma tarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest, muudest vara kasutusele võtuks vajalikest kulutustest, vara tulevase demonteerimisega seotud hinnangulistest kulutustest ja laenukasutuse kuludest. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumentiga, kapitaliseeritakse sellega seotud laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on kasutusvalmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkinud kasumi või kahjumi moodustab müügitulu ja jääkväärtuse vahe ning see kajastatakse kasumiaruandes netosummana muude äritulude või -kulude real.

Hilisemad väljaminekud

Varaobjekti osade asendamisega seotud väljaminekud lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud põhivaraga seotud väljaminekud kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludes.

Amortisatsioon

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kantakse soetusmaksumust, sh ümberhinnatud varade soetusmaksumust, lineaarselt kuluks. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara amortiseerub kas rendiperioodi või vara kasuliku eluea jooksul, sõltuvalt sellest, kumb on lühem. Maad ja lõpetamata ehitust ei amortiseerita.

Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

• hooned ja rajatised	7-20 aastat
• masinad ja seadmed	4-20 aastat
• muu inventar, tööriistad ja sisseseade	3-5 aastat
• elektrijaamade seadmed	7-20 aastat
• soojatootmise seadmed ja rajatised	10-30 aastat

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodeid, -norme ja lõppväärtusi vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul.

Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus

Firmaväärtus (negatiivne firmaväärtus) tekib tütarettevõtete, sidusettevõtete ja ühisettevõtete soetamisel. Firmaväärtus on Kontserni poolt äriühenduse käigus soetatud osaluse soetusmaksumuse ja soetatud identifitseeritavate varade ning kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahe. Kui see vahe on negatiivne (negatiivne firmaväärtus), kajastatakse see kohe kasumiaruandes.

Hilisem kajastamine

Firmaväärtus kajastatakse soetusmaksumuses, mida vähendatakse väärtuse languse võrra. Kapitaliosaluse meetodil kajastatud investeringute osas kajastatakse firmaväärtus investeringu bilansilise väärtuse osana.

Muu immateriaalne põhivara

Muu Kontserni poolt soetatud piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja vara väärtuse vähenemise kahjum.

Hilisemad väljaminekud

Edasised väljaminekud lisatakse varade raamatupidamislikule väärtusele siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Kõik muud väljaminekud, sealhulgas sisemiselt tekkinud firmaväärtuse ja kaubamärkidega seotud kulud, kajastatakse kulude tegemise perioodi kuludena.

Amortisatsioon

Amortisatsioonikulud esitatakse kasumiaruandes lineaarsel meetodil, lähtudes vara (v.a. firmaväärtus) eeldatavast kasulikust elueast alates kasutusele võtmise päevast. Eeldatavad eluead aruandeperioodil on järgmised:

• litsentsid ja muud immateriaalsed varad	3-20 aastat
---	-------------

Renditud vara

Kapitalirendiks loetakse renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle Kontsernile. Vara, mis on soetatud kapitalirendi tingimustel, kajastatakse finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, kui see on väiksem. Soetamise järel kajastatakse varaobjekti vastavalt sellele varale rakenduvatele arvestuspõhimõtetele.

Kõiki ülejäänud renditehinguid käsitletakse kasutusrendina ja kasutusrendi tingimustel soetatud vara finantsseisundi aruandes ei kajastata.

Varud

Varud kajastatakse finantsseisundi aruandes soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse FIFO meetodit. Varude soetusmaksumus koosneb ostukuludest ja muudest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest lähtudes normaalsest tootmismahust.

Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Varade väärtuse vähenemine

Finantsvarad

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata finantsvarade väärtuse langusele. Sellisteks märkideks on sündmus või sündmused, mis on avaldanud negatiivset mõju vara tulevastele prognoositud rahavoogudele.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languseks on vara bilansilise väärtuse ja algse sisemise intressimääraga diskonteeritud tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahe.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust tuleb hinnata iga objekti jaoks eraldi. Ülejäänud finantsvarade osas võib väärtuse langust hinnata kogumina koos teiste sarnase krediidiriskiga instrumentidega.

Väärtuse langusest tulenevaid allahindlusi kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Allahindlused tühistatakse ainult juhul, kui kaetava väärtuse suurenemine on objektiivselt seostatav sündmusega, mis toimus pärast väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi kajastamist. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade allahindluste tühistamine kajastatakse kasumiaruandes.

Muud varad

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Firmaväärtuse ning määramata elueaga või kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetava väärtuse test viiakse läbi igal bilansipäeval.

Kui vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem bilansilisest väärtusest, kajastatakse allahindlus. Iseseisvaks raha genereerivaks üksuseks on väiksem eristatav varade rühm, mis genereerib rahavoogusid ja on sõltumatu teistest varadest või vararühmadest. Allahindlus kajastatakse kasumiaruandes. Esmajärjekorras hinnatakse alla raha genereeriva üksuse juurde kuuluv firmaväärtus, edasi hinnatakse proportsionaalselt alla kõiki üksusesse kuuluvaid varasid.

Vara või raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on kõrgeim kas vara õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud müügikulud, või vara kasutusväärtusest. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka varaga seonduvaid riske.

Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Eraldised

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtte on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav. Eraldise hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka kohustusega seonduvaid riske.

Tulu kajastamine**Tulu kaupade müügist**

Tulu kajastatakse kaupade müügist saadud või saada oleva tasu õiglases väärtuses, tulu kajastamisel arvatakse maha tagastused, hinnavähendused ja allahindlused. Müügitulu kajastatakse siis, kui kauba omandiõigusega seotud olulised riskid ja hüved on üle läinud ostjale ning juhul, kui tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline, tehinguga seotud kulusid ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Riskide ja hüvede ülemineku hetk sõltub müügilepingus määratud tarneklauslitest ja muudest tingimustest. Graanulite müügi puhul lähevad riskid ja hüved tavaliselt müüjalt ostjale üle siis, kui kaup on sadamas laevale lastitud, vastavalt tarnetingimustele FOB ja CIF.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseeringut kajastatakse algselt tulevaste perioodide tuluna, kui on olemas piisav kindlus, et Kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseering laekub. Tegevuskulude sihtfinantseeringut kajastatakse kasumiaruandes nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseering on mõeldud. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustust tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Rendimaksud

Laekuvaid ja tasutavaid kasutusrendimakseid periodiseeritakse rendiperioodil tuluna või kuluna lineaarselt.

Minimaalsed kapitalirendi liisingmaksed jagatakse finantskuluks ja rendikohustuse põhiosa vähendamiseks. Finantskulu kajastatakse igas perioodis üle kogu rendiperioodi, et tekiks pidev perioodiline intressimäär rendikohustuse põhiosa jääkväärtusele.

Finantstulud ja -kulud

Finantstulu koosneb investeringutelt teenitud intressitulust, dividenditulust, müügivalmis finantsvarade müügitulust ja valuutakursi kasumist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Dividenditulu võetakse arvele nõudeõiguse tekkimise hetkel, kui tulu laekumine on tõenäoline.

Finantskuludeks loetakse laenukasutuse intressikulusid, eraldiste diskonteerimiskulusid, valuutakursi kahjumeid ja finantsvarade väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid. Laenukasutuse kulud, mis on seotud varaobjekti soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse selle vara soetusmaksumuse osana. Kõik muud laenukasutuse kulud kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva Eesti tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata mitte ettevõtte kasumit, vaid dividende määraga 20/80 (kuni 01.01.2015: 21/79) netodividendidena väljamakstud summast.

Dividendidelt arvestatavat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja

makstakse. Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks dividendidena väljamaksmisel.

Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad Leedu, Läti ja Rootsi tütarettevõtete jooksvat ja edasilükkunud tulumaksu. Tulumaksumäär on Lätis ja Leedus 15%, Rootsis 22%. Tulumaks kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui see seondub otse omakapitalis kajastatud kirjetega. Sellisel juhul kajastatakse ka tulumaks otse omakapitalis.

Jooksev tulumaks koosneb majandusaasta maksustatavalt kasumilt arvestatud tulumaksust, kasutades bilansipäeval kehtivat või sisuliselt kehtivat maksumäära, ning eelmiste perioodide korrigeeritud maksukohustust.

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse bilansilise kohustuse meetodil, mille kohaselt näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad. Ajutised erinevused on vahed varade ja kohustuste maksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vahel. Alljärgnevaid ajutisi erinevusi ei arvestata: maksustamisel mittemahaarvatav firmaväärtus; varade või kohustuste esmane kajastamine, mis ei mõjuta ei arvestuslikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit (v.a. äriühendus); tütar- ja sidusettevõtete ning ühise kontrolli alla olevate ettevõtete investeeringutest tulenevad erinevused, kui on tõenäoline, et ajutine erinevus ei kao lähemas tulevikus. Ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel arvestatakse vara realiseerimise või kohustuse likvideerimise eeldatavat viisi ning maksusumma kalkuleerimisel kasutatakse maksumäära, mis kehtib või sisuliselt kehtib aruandekuupäeval.

Edasilükkunud maksuvara kajastatakse eeldusel, et ettevõtte teenib tõenäoliselt tulevikus maksustatavat kasumit, mille vastu on maksuvara võimalik ära kasutada ning ulatuses, mille määrab ära tulevane tõenäoline maksustatav tulu. Edasilükkunud maksuvara vaadatakse üle igal bilansipäeval ja seda vähendatakse selle tulevikus tõenäoliselt mitterealiseeruva summa ulatuses.

Dividendide väljamaksmisel tekkiv täiendav tulumaksukohustus kajastatakse samas perioodis, mil võetakse arvele dividendi maksmise kohustus.

Ennetähtaegselt kasutusele võtmata standardid ja kehtivate standardite tõlgendused

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on vastu võetud uusi rahvusvahelisi finantsaruandluse standardeid ning varasemate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavate perioodide aruannetes.

Arvestuspõhimõtete ja esitusviisi muutused

Rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses eelmisel majandusaastal kasutatud põhimõtetega.

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Alates 1. jaanuarist 2015 on kontsern rakendanud järgnevaid uusi ja/või muudetud IFRS standardeid:

- Muudatustekogumik "Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2011-2013"
- Tõlgendus IFRIC 21 – Lõivud

„Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikus 2011 - 2013“ on kogumik järgmistest muudatustest:

- IFRS 1 Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt
- IFRS 3 Äriühendused
- IFRS 13 Õiglase väärtuse määramine

• IAS 40 Kinnisvarainvesteeringud

Tõlgendus IFRIC 21 – Lõivud

Tõlgendus käsitleb valitsuse poolt kehtestatud maksude ja lõivude raamatupidamisarvestust (v.a tulumaks). Maksukohustus kajastatakse finantsaruannetes kohustuse tinginud sündmuse toimumise hetkel. Selle tõlgenduse rakendamine ei avaldanud mõju Kontserni finantsaruannetele.

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud standardid

Kontsern ei ole rakendanud järgnevaid IFRS-i ja IFRIC-i tõlgendusi, mis on käesoleva raamatupidamisaruande avaldamise kuupäevaks vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud:

IAS 1 Finantsaruannete esitamine muudatused: Avalikustamisalgatus

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatustega täpsustatakse standardit IAS 1, et lihtsustada finantsaruannete esitusviisi osas tehtavate hinnangute andmist. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IAS 7 Rahavoogude aruanded: Avalikustamisalgatus

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täiendatakse aruande lugejatele kontserni finantseerimistegevuse kohta antavat informatsiooni. Ettevõtte on kohustatud avalikustama täiendavaid andmeid finantseerimistegevusega seotud kohustuste rahaliste ja mitterahaliste muutuste kohta, näiteks, avalikustades raamatupidamise aastaaruande lisades finantseerimistegevusega seotud kohustuste bilansiliste maksumuste muutuste analüüsi. Muudatuste rakendamine ei mõjuta kontserni finantsseisundit ega -tulemusi, kuid võib muuta kontserni poolt avalikustatavat teavet.

IAS 12 Tulumaks: Edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatustega täpsustatakse, kuidas arvestada edasilükkunud tulumaksuvara õiglasest väärtusest kajastatavatelt finantsinstrumentidelt arvestatud realiseerumata kahjumitelt. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IAS 16 Materiaalsed põhivarad ja IAS 38 Immateriaalsed varad muudatused: Aktsepteeritavate amortisatsioonimeetodite täpsustamine

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatuses antakse täiendavaid juhiseid materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsiooni arvestamiseks. Selgitatakse, et tulupõhist meetodit ei peeta vara kasutamise kajastamiseks sobivaks. Muudatuse rakendamine ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsern ei kasuta tulupõhiseid kulumiarvestuse ja amortisatsioonimeetodeid.

IAS 16 Materiaalsed põhivarad ja IAS 41 Põllumajandus muudatused: Viljakandvad taimed

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Viljakandvad taimed hakkavad kuuluma edaspidi IAS 16 *Materiaalsed põhivarad* rakendusalasle ning nende kajastamisel tuleb järgida kõiki antud standardi nõudeid. Muudatuse rakendamine ei avalda mõju kontserni finantsaruannetele, kuna kontsernil ei ole viljakandvaid taimi.

IAS 19 Hüvitised töötajatele muudatused

(kohaldatakse 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)

Muudatused puudutavad töötajate poolt kindlaksmääratud hüvitistega plaani tehtavate sissemaksete raamatupidamisarvestust. Kuna kontserni töötajad ei tee selliseid

sissemakseid, ei avalda selle muudatuse rakendamine mõju kontserni finantsaruannetele.

IAS 27 muudatused Kapitaliosaluse meetodi kasutamine konsolideerimata finantsaruannetes

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)
Muudatustega taaskestatakse kapitaliosaluse meetodi kasutamise võimalus tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringute kajastamisel ettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 11 Ühised ettevõtmised muudatus: Ühistegevuses osaluse omandamise kajastamine

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele)
IFRS 11 käsitleb osaluse kajastamist ühisettevõtetes ja ühistegevustes. Muudatuses antakse täiendavaid juhiseid selle kohta, kuidas kajastada raamatupidamises osaluse omandamist ühiselt kontrollitavates varades ja kohustustes, mis sisaldavad üht või mitut äritegevust. Juhtkond ei ole veel hinnanud selle muudatuse mõju kontserni finantsaruannetele.

IFRS 9 Finantsinstrumendid

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

IFRS 9 asendab standardi IAS 39. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustuste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja riskimaandamisarvestuse erireeglid. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 10, IFRS 12 ja IAS 28 muudatused – Investeerimisettevõtted: konsolideerimiserandi rakendamine (kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Muudatused käsitlevad probleeme, mis on tekkinud investeerimisettevõtete puhul konsolideerimiserandi rakendamisel. Muudatus ei avalda mõju Kontserni raamatupidamise aruannetele, kuna Graanul Invest AS ei ole investeerimisettevõtte.

IFRS 10 ja IAS 28 muudatused – Varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel (heakskiitmine määramata ajaks edasi lükatud)

Muudatuses käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses ning äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varade puhul osaliselt. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 14 Regulaatiivsed edasilükkunud saldod

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standard lubab ettevõtetel IFRS-i esmakordsel rakendamisel jätkata regulaatiivsete varade ja kohustuste kajastamist. Tagamaks finantsaruannete võrreldavust ettevõtetega, kes juba rakendavad IFRSi ega kajasta selliseid saldosisid, nõuab standard regulaatiivsete määrade mõju kajastamist muudest varadest ja kohustustest eraldi. Ettevõtetel, kes juba kajastavad oma finantsaruandeid vastavuses IFRSiga ei ole lubatud antud standardit rakendada. Standardi rakendamine ei avalda kontsernile mingit mõju.

IFRS 15 Kliendilepingutest saadav tulu

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendada kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist.

Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamisnõuded. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS 16 Rendiarvestus

(kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele peale EL-i poolt heakskiitmist)

Standard IFRS 16 asendab standardi IAS 17 ja täpsustab, kuidas kajastada, mõõta ja esitada rente ning millised on avalikustamise nõuded finantsaruannetes. Standardi kohaselt kajastavad rentnikud kõiki rentidega seotud varasid ja kohustusi ühtse mudeli alusel bilansis, v.a. juhul kui rendiperioodi pikkus ei ületa 12 kuud või renditava vara väärtus on väheoluline. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Kontsern ei ole veel hinnanud selle standardi rakendamise mõju.

IFRS-ide täiendused

2013. aasta detsembris andis IASB välja muudatustekogumiku "Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2010-2012" (kohaldatakse 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele):

- IFRS 2 Aktsiapõhine makse
- IFRS 3 Äriühendused
- IFRS 8 Tegevussegmendid
- IFRS 13 Õiglase väärtuse mõõtmine
- IAS 16 Materiaalsed põhivarad
- IAS 24 Seotud osapooli käsitleva teabe avalikustamine
- IAS 38 Immateriaalsed varad

2014. aasta septembris andis IASB välja muudatustekogumiku "Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2012-2014" (kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele):

- IFRS 5 Müügiks hoitavad põhivarad ja lõpetatud tegevusvaldkonnad
- IFRS 7 Finantsinstrumendid: avalikustatav teave
- IAS 19 Hüvitised töötajatele
- IAS 34 Vahefinantsaruandlus

Nende muudatuste rakendamine võib mõjutada kontserni arvestuspõhimõtteid ja avalikustatavat teavet, kuid need ei mõjuta kontserni finantsseisundit ega -tulemusi.

Kontsern plaanib rakendada ülaltoodud standardid ja tõlgendused nende jõustumise päeval, eeldusel, et need on EL-i poolt heakskiidetud.

4. Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Mitmed Kontserni arvestuspõhimõtted ja avalikustamisnõuded eeldavad õiglase väärtuse määramist nii finantsvarade ja -kohustuste kui ka muude varade ja kohustuste osas. Õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud allpool toodud meetodeid. Vajadusel on täiendav info õiglase väärtuse määramisel kasutatud eelduste kohta toodud vastavat vara või kohustust käsitlevas lisas.

Materiaalne põhivara

Kontsern kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Selleks hindab Kontserni juhtkond regulaarselt, kas ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtus erineb oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Ümberhinnatud põhivarade õiglase väärtuse määramisel tugineb juhtkond eksperthinnangutele, mis saadakse kas kontsernisiseselt vara kasutusväärtust testides või kontserniväliste hindajate abi kasutades iga 3 - 5 aasta jooksul (Lisa 10).

Juhtkond on andnud hinnangu materiaalse põhivara kasulikule elueale võttes aluseks äritegevuse mahu, vastava ala kogemused ja tulevikuväljavaated. Lisas 3 on avalikustatud juhtkonna seisukoht kontserni materiaalse põhivara kasuliku eluea kohta.

Kinnisvara turuväärtuseks on eeldatav summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus turutingimustel, kusjuures osapooled tegutsevad teadlikult ja vabatahtlikult. Põhivara objektide turuväärtuse määramisel lähtutakse asendamisega kaasnevatest väljaminekutest, mida on amortiseeritud, või testitakse vara kasutusväärtust.

Immateriaalne põhivara

Kontserni kõige olulisem immateriaalne vara on firmaväärtus. Kontsern kontrollib firmaväärtuse langust vähemalt kord aastas. Selleks hinnatakse nende raha genereerivate üksuste kasutusväärtust, millele firmaväärtus on jagatud. Kasutusväärtuse kindlaksmääramiseks peab juhtkond andma hinnangu raha genereeriva üksuse eeldatavatele tulevastele rahavoogudele ning valima kohase diskontomäära nende rahavoogude nüüdisväärtuse arvutamiseks. Üksikasjalikumalt käsitletakse firmaväärtust Lisas 12.

Varud

Äriühenduse käigus saadud varude õiglase väärtuse määramisel võetakse aluseks turutingimustel kehtiv müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised tootmis- ja müügikulud ja mõistuspärane kasumimarginaal (Lisa 24).

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Korrigeeritud soetusmaksumuse kajastatavate nõuete (Lisad 11, 15) õiglase väärtuse leidmise aluseks on nõuetega seotud eeldatavate rahavoogude nüüdisväärtus, mille leidmisel on diskontomäärana kasutatud bilansipäeval kehtinud turu intressimäära.

Finantskohustused, mis ei ole tuletisinstrumendid

Avalikustamise eesmärgil kajastatud õiglane väärtus põhineb tulevaste põhiosa- ja intressimaksete rahavoogude nüüdisväärtusel, diskonteerimisel on kasutatud bilansipäeval kehtivat turu intressimäära. Kapitalirenditehingute puhul on turuintressimäära aluseks võetud sarnased renditehingud.

Edasilükkunud tulumaks

Kontsern kajastab edasilükkunud tulumaksuvarana tulumaksusummat, mida on järgmistel perioodidel eeldatavasti võimalik kasutada tekkiva tulumaksukohustuse katteks. Täpsem info edasilükkunud tulumaksuvara kohta on esitatud Lisas 9.

5. Müügitulu

Tuhandetes eurodes

Kontserni müügitulu jaguneb geograafiliselt järgmiselt:

	2015	2014
Suurbritannia	150 304	43 913
Taani	54 383	41 341
Läti	15 294	9 293
Rootsi	7 407	6 461
Holland	5 076	0
Itaalia	1 074	13 085
Saksamaa	17	2 113
Prantsusmaa	0	10 276
Muud	9 388	11 921
Müügitulu kokku	242 943	138 403

Kontserni müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

	2015	2014
Pelletite müük	223 983	125 783
Elektri müük	17 933	11 622
Soojusenergia müük	1 027	998
Müügitulu kokku	242 943	138 403

6. Muud äritulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2015	2014
Kasum põhivara müügist	43	71
Tulu sihtfinantseerimisest	521	296
Muud tulud	878	442
Muud äritulud kokku	1 442	809

7. Tööjõukulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2015	2014
Palgakulud	7 510	4 891
Sotsiaalmaksud	2 360	1 760
Tööjõukulud kokku	9 870	6 651

8. Finantskulud ja -tulud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2015	2014
Intressitulu	0	347
Kasum valuutakursi muutustest	0	10
Muu finantstulu	328	2
Muud finantstulu kokku	328	359
Intressikulu finantskohustustelt	-5 467	-2 112
Kahjum valuutakursi muutustest	0	-582
Muud finantskulud	0	-379
Finantskulud kokku	-5 467	-3 073
Finantskulud ja -tulud kokku	-5 139	-2 714

9. Tulumaksukulu ja edasilükkunud tulumaks

	2015	2014
Tulumaks:		
Arvestuslik tulumaks	-1 228	-300
Dividendide tulumaks	0	0
Edasilükkunud tulumaks	-80	639
Tulumaksutulu (-kulu) koondkasumiaruandes	-1 308	339

Tulumaks:		
Kasum enne tulumaksustamist (konsolideerimata)	40 298	19 562
Mittemaksustatav kasum (Eesti ettevõtted)	-24 948	-13 410
Põhivara bilansilise- ja maksustamisväärtuse vahe	-8 626	-26 383
Mittemaksustatav kasum	0	-136
Mahaarvamatud kulud	1 244	616
Tulumaksuga maksustatav kasum (konsolideerimata)	7 968	1 665
Tulumaksuga maksustatavad dividendid	0	0
Kokku kuulub maksustamisele tulumaksuga	7 968	1 665
Arvestatud tulumaks	-1 195	-300
Eelmiste perioodide tulumaksu korrigeerimine	-33	0
Tulumaksukulu konsolideeritud aruandes	-1 228	-300

Edasilükkunud tulumaks:		
Saldo perioodi alguses (vara)	1283	384
Saldo perioodi alguses (kohustus)	-438	-178
Kajastatud konsolideeritud koondkasumiaruandes	-80	639
Lisandumine äriühendusest	-3 346	0
Saldo perioodi lõpus (vara)	1 393	1 283
Saldo perioodi lõpus (kohustus)	-3 974	-438

Maksustatav edasilükkunud tulumaks järgnevatel põhjustel:

Puhkusetasu reserv	274	172
Erinevused amortisatsiooni arvestamisel	-73 594	-41 035
Mittemaksustatavad reservid	0	-14
Nõuete allahindlused	1 113	0
Kogunenud kahjum	55 000	46 500
Kokku kuulub maksustamisele	-17 208	5 623
Edasilükkunud tulumaksu saldo	-2 581	845

* Eestis maksustatakse tulumaksuga väljamakstavaid dividende, mitte kasumit. 2014. ja 2015. aastal maksis Kontsern dividende vaid tütarettevõtetest laekunud dividendide ulatuses.

10. Materiaalne põhivara

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar	Lõpetamata põhivara ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus					
Saldo 31.12.2013	27 654	176 982	173	9 278	214 087
Ümberhindlus	0	110 555	0	0	110 555
Soetamine	8 804	32 698	74	16 334	57 910
Müük ja mahakandmine	0	-612	-28	0	-640
Ümberklassifitseerimine	0	9 091	0	-9 091	0
Saldo 31.12.2014	36 458	328 714	219	16 521	381 912
Lisandumine äriühendusest	9 666	28 746	633	184	39 229
Soetamine	1 937	8 642	157	27 935	38 671
Müük ja mahakandmine	-744	-1 218	-393	0	-2 355
Ümberklassifitseerimine	7 073	10 017	270	-17 129	231
Saldo 31.12.2015	54 390	374 901	886	27 511	457 688
Akumuleeritud kulum					
Saldo 31.12.2013	5 869	23 225	128	0	29 222
Arvestatud kulum	1 812	12 384	38	0	14 234
Korrigeerimine ümberhindluse tõttu	0	-4 779	0	0	-4 779
Mahakantud põhivara kulum	0	-541	-28	0	-569
Saldo 31.12.2014	7 681	30 289	138	0	38 108
Arvestatud kulum	2 863	22 012	143	0	25 018
Mahakantud põhivara kulum	-671	-1 227	-272	0	-2 170
Saldo 31.12.2015	9 873	51 074	9	0	60 956
Jääkväärtus					
31.12.2013	21 785	153 754	45	9 278	184 865
31.12.2014	28 777	298 424	81	16 521	343 803
31.12.2015	44 517	323 827	877	27 511	396 732

Kapitalirendi tingimustel soetatud masinad ja seadmed

2015. aastal kapitalirendiga soetatud varade maksumus oli 112 tuh. eurot (2014. aastal 832 tuh. eurot). 31.12.2015 oli kapitalirendi tingimustel soetatud seadmete raamatupidamislik jääkväärtus 302 tuhat eurot (31.12.2014 937 tuhat eurot).

Tagatiseks panditud varad

31.12.2015 seisuga olid kõik põhivara objektid panditud pangalaenu tagatiseks (info Lisas 18).

Lõpetamata põhivara

2015. aasta lõpus on lõpetamata põhivarana kajastatud investeeringud uude Imaveres asuvasse soojuse ja energia koostootmisjaama ja AS Graanul Investi Imavere graanulitehase laiendusse, mis valmivad lõplikult 2016. aasta teises pooles. Seisuga 31.12.2015 oli soetatud põhivara eest tasumata 2 254 tuhat eurot, mis tasutakse 2016. aastal. 2015. aastal tasuti 3 441 tuhat eurot 2014. aasta investeeringute eest.

Kapitaliseeritud laenukulud

Põhivara summa sisaldab kapitaliseeritud intressikulu summas 254 tuhat eurot intressimääraga 3 kuu euribor + 1,6% ja 1 118 tuhat eurot intressimääraga 6 kuu euribor + 2,4%. Kapitaliseeritud intressikulude jääkväärtus oli 1 236 tuhat eurot.

Põhivara ümberhindlus

Põhivara ümberhindlused on teostatud 31.12.2011 ja 31.12.2014 seisuga. Esimene ümberhindlus hõlmas Imavere, Alytuse ja Incukalnsi pelletitehaseid ning Helme ja Launkalne pelletitehaseid koos nende tehaste juurde ehitatud kombijaamadega. Ümberhindluse eesmärgiks oli tehaste väärtuse õiglane kajastamine, võttes arvesse ka pelletitehaste ja koostootmisjaamade koostoimimise sünergiaid. 2014. aasta lõpus teostatud ümberhindlus hõlmas Ebavere ja Osula pelletitehaseid ja Incukalnsi kombijaamasid koos pelletitehasega. 2014. aasta ümberhindluse järgse väärtuse ja esialgse väärtuse vahe oli kokku 115 334 tuhat eurot. Põhivara ümberhindlust teostas rahvusvaheliselt tunnustatud, tehnilisele auditile, inseneriteenustele ja tehnilisele järelvalvele spetsialiseerunud Soome ettevõtte Pöyry OY.

Seisuga 31.12.2015 on kontserni juhtkond ülevaadanud eelnevate põhivara ümberhindluste peamised eeldused ja teostanud uued arvestused. Põhivara väärtuse langust ega ka olulist väärtuse tõusu ei tuvastatud ja korrektsioone ei olnud vaja teha.

Hindamisel kasutatud peamised eeldused:

Hindamisel arvestati pelletitehase ja koostootmisjaama koostoimimisest tekkivat sünergiaid. Pelletitehas on suur elektri- ja soojusenergia tarbija ning seda aastaringsest. Töötundide kõrge arv võimaldab saavutada koostootmisjaama töö maksimaalset efektiivsust.

Pelletitehas tarbib kogu koostootmisjaamas toodetava soojusenergia (ca 120 GWh) ning olulise osa (30-35%) toodetavast elektrienergiast.

Koostootmisjaam töötab 11,5 kuud aastas.

Koostootmisjaama kütuseks on biomass, mis soetatakse kasutades samasid tarnekanaleid, mis pelletite tootmiseks kasutatava toorme hankimisel.

Kõik kasutatud sisendid (nii tulu kui kulupoolel) on tänased tegelikud andmed, mida on tulevaste perioodide osas muudetud vastavalt oodatavale inflatsioonile.

11. Pikaajalised nõuded ja investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse

Kontserni tütarettevõtte Graanul Mets OÜ soetas 2015. aastal osalused metsandusettevõtetes Karo Mets OÜ ja Roger Puit AS.

Karo Mets OÜ-s omandati 2015. aasta veebruaris 50% osadest, mille eest tasuti 1 000 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglane väärtus oli 470 tuhat eurot ja äriühendusest tekkis firmaväärtus 530 tuhat eurot.

Ettevõttes Roger Puit AS omandati 32,35 % aktsiakapitalist (55 aktsiat) 2015. aasta juulis. Osaluse maksumus oli 9 706 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglane väärtus oli 4 569 tuhat eurot ja tekkis firmaväärtus 5 137 tuhat eurot.

Kontsernile kuulub ka 2010. aasta detsembris omandatud 50% ühisettevõtte AS Valga Puu aktsiatest. Tehingu maksumus oli 511 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglane väärtus oli 108 tuhat eurot ja äriühendusest tekkis firmaväärtus 403 tuhat eurot. AS Valga Puu tegevusalaks on metsa ülestöötamine, metsamaade hooldus ja puidukaubandus.

Firmaväärtuse test on teostatud kontserni juhtkonna poolt seisuga 31.12.2015. Ettevõtete kaetav väärtus osutus kõrgemaks kui raamatupidamislik jääkväärtus ja vara väärtuse langust ei tuvastatud.

Alates 01.05.2013 on ühissettevõttena kajastatud USA-s asuv Rentech Graanul LLC (50% osalus), mis kuni 30.04.2013 kandis nime Fulghum Graanul LLC ja oli kontserni tütarettevõtte.

Finantsseisundi aruande pikaajaliste nõuete all on kajastatud laenud ja intressinõuded ühissettevõtete vastu ja muud antud pikaajalised laenud.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2015	2014
Pikaajalised laenud	6 620	3 538
Intress	195	367
Muud pikaajalised investeeringud	0	16
Pikaajalised nõuded kokku	6 815	3 921

Aruandeperioodil on ühissetevõttele Valga Puu OÜ antud laenu 6 895 tuhat eurot ja Valga Puu OÜ on tagasi maksnud laenu 3 795 tuhat eurot.

Finantsseisundi aruande kirje „investeeringud sidus- ja ühissetevõtetesse“ all on kajastatud investeeringud ühis- ja sidusettevõtetesse kapitaliosalusemeetodil. Täpsem finantsinfo sidusettevõtte kohta on esitatud järgnevas tabelis:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu	Karo Mets	Roger Puit	Kokku
Põhivara	19 345	1 836	22 597	43 778
Käibevara	2 840	2 118	10 729	15 687
Pikaajalised kohustused	-15 493	-760	-17 894	-34 147
Lühiajalised kohustused	-3 245	-1 176	-340	-4 761
Omakapital	3 447	2 018	15 092	20 557
Kontserni osa omakapitalist	1 506	509	4 883	6 898
Firmaväärtus	403	530	5 137	6 070
Väärtus bilansis kokku 31.12.15	1 909	1 039	10 020	12 968

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valga Puu	Karo Mets	Roger Puit	Kokku
Tulud kokku	24 076	7 087	5 831	36 994
Müügi- ja tootmiskulud	-21 567	-6 930	-4 897	-33 394
Muud tegevuskulud	-331	-98	-127	-556
Finantstulud ja -kulud	-525	-28	-295	-848
Kasum /-kahjum enne tulumaksu	1 653	31	512	2 196
Tulumaks	-30	0	0	-30
Aruandeaasta kasum /kahjum	1 623	31	512	2 166
Kontserni osa aruandeaasta kasumist / kahjumist	805	39	314	1 158

12. Immateriaalne põhivara

	Firmaväärtus	Litsentsid	Muud immat. varad	Kokku
<i>Tuhandetes eurodes</i>				
Soetusmaksumus				
Saldo 31.12.2013	0	19	355	374
Soetus	0	0	6	6
Mahakandmine	0	0	-70	-70
Saldo 31.12.2014	0	19	291	310
Lisandumine äriühendusest	58 494	0	0	0
Ümberklassifitseerimine	0	0	-237	-237
Saldo 31.12.2015	58 494	19	54	73
Kulum ja väärtuse langus				
Saldo 31.12. 2013	0	15	43	58
Arvestatud kulum	0	1	22	23
Saldo 31.12. 2014	0	16	65	81
Arvestatud kulum	0	1	2	3
Saldo 31.12.2015	58 494	17	67	84
Jääkväärtus				
31.12.2013	0	4	312	316
31.12.2014	0	3	226	229
31.12.2015	58 494	2	12	58 508

2015. aastal soetas Kontsern tütarettevõtte Latgran SIA. Tehingu tulemusena kajastati firmaväärtus summas 58 494 tuhat eurot. Ostuanalüüs ning täpsem info äriühenduse kohta on esitatud Lisas 24.

Väärtuse languse test raha genereerivale üksusele

Firmaväärtus on jagatud ühele rahagenereerivale üksusele ning selle üksuse väärtust testiti juhtkonna poolt kasutusväärtusena 2015. aasta detsembris. Testi tulemusena vara väärtuse langust ei tuvastatud.

Kasutusväärtus määrati raha genereeriva üksuse rahavoogude diskonteerimise teel tuginedes järgneva viie aasta äriplaanile ja eelarvetele. Tuleviku rahavoogude arvestus põhines järgmistel eeldustel:

- keskmise müügihinna tõus 1,5% aastas perioodil 2016 - 2024
- tooraine hinnatõus 1,5% aastas
- keskmine intressikulu laenudelt on 2-3% aastas
- muud tegevuskulud tõusevad 3% aastas
- tehaste kasulik eluiga on 20 aastat
- investeeringud põhivarasse kogu kontsernis kokku on 2016. aastal 57 700 tuhat eurot, 2017. aastal 21 795 tuhat eurot ja 2018 - 2024 3 000 tuhat eurot aastas
- tulumaksujärgne diskontomäär 7,34%

Peamiste eelduste aluseks on eelnevate aastate kogemused, informatsioon rahvusvahelisel kütuseturul toimuva kohta ja turu olukorra analüüsi tulemused.

Sensitiivsusanalüüs

Eeldusel, et muud asjaolud jäävad samaks nagu ülal mainitud, ei põhjustaks 1% müügihinna muutus firmaväärtuse allahindluse vajadust. Samuti ei põhjustaks firmaväärtuse allahindluse vajadust 1% toorainehindade tõus ega diskontomäära 0,5% kasv.

13. Varud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Materjal ja kaubad	16 643	7 301
Valmistoodang	17 657	12 120
Muud varud	2 071	1 752
Varud kokku	36 371	21 173

2015. aastal ei ole allahindlusi tehtud. 2014. aastal on kaubavarusid allahinnatud 27 tuhat eurot. Varude oluline suurenemine 2015. aastal on tingitud SIA Latgrani lisandumisest kontserni. Täpsem info Lisas 24.

14. Ettemakstud maksud

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Käibemaks	6 851	2 489
Muud maksud	238	18
Kokku ettemakstud maksud	7 089	2 507

15. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Nõuded ostjate vastu	15 786	13 455
Muud nõuded	1 136	520
Nõuded kokku	16 922	13 975

31.12.2015 seisuga oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid 1 113 tuhat eurot. (2014. aastal 37 tuhat eurot). 2014. aasta ebatõenäolised nõuded 37 tuhat eurot laekusid 2015. aastal. Täiendav info Lisas 20.

16. Raha

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Pangaarved	10 383	7 146
Raha kokku	10 383	7 146

17. Omakapital ja reservid

Osakapital

Seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2014 koosnes ettevõtte osakapital 1 osast. Osa nimiväärtus on 3 tuhat eurot.

Realiseerumata valuutakursi vahede reserv

Realiseerumata kursivahed koosnevad välismaiste tütaretevõtete finantsaruannete konsolideerimisel tekkivatest valuutakursi erinevustest.

Materiaalse põhivara ümberhindluse reserv

Ettevõtte kajastab maad ja ehitisi, masinaid ja seadmeid ning nende põhivaragruppidega seotud lõpetamata põhivara ümberhindluse meetodil. Põhivara bilansilise jääkväärtuse suurenemine ümberhindluse tulemusena kajastatakse läbi koondkasumi ja akumul eeritakse omakapitali kirjel „Ümberhindluse reserv“. Täiendav info ümberhindluse kohta on toodud Lisas 10.

Kohustuslik reservkapital

Ettevõtte peab moodustama kohustusliku reservkapitali vastavalt Eesti Äriseadustikule. Igal aastal tuleb kohustuslikku reservi kanda vähemalt 5% puhaskasumist kuni reserv moodustab 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservi võib kasutada kahjumite katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks.

Jaotamata kasum

31.12.2015 seisuga oli kontserni jaotamata kasum 50 760 tuhat eurot. Peale 1.01.2015 on tulumaks dividendide väljamaksmisel 20/80 jaotatud netodividendidelt. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasned a kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel neto dividendidena on 10 152 tuhat eurot, seega oleks netodividendidena võimalik välja maksta 40 608 tuhat eurot. Vastavalt laenulepingutele tuleb üle 20% puhaskasumist dividendina välja maksmiseks saada eelnev nõusolek finantseerijatelt.

Tingimusliku tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib 2016. aastal väljamakstavatele dividendidele ja eeldus, et jaotatavad dividendid ja nendelt tekkiv tulumaks kokku ei ületaks jaotamata kasumi jääki seisuga 31. detsember 2015.

Välismaa tütaretevõtetest saadud dividendidelt täiendavat tulumaksukulu ei teki.

18. Laenukohustused

Lisa annab ülevaate kontserni intressiga laenude lepingutingimuste kohta. Täiendavat teavet kontserni intressi- ja valuutariskide kohta saab Lisast 21.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Pikaajalised kohustused		
Tagatisega pangalaenud	178 443	85 762
Kapitalirendikohustused	362	565
	178 805	86 327
Lühiajalised kohustused		
Pikaajaliste pangalaenude lühiajaline osa	22 199	13 425
Kasutatud arvelduskrediit	29 913	17 117
Kapitalirendikohustuste lühiajaline osa	274	232
	52 386	30 774
Kõik kokku	231 191	117 101

Laenude tähtajad ja tingimused:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Valuuta	Intressi-määr	Tähtaeg	Jääk 31.12.2015	Jääk 31.12.2014
Tagatisega Nordea pangalaenu limiit	EUR	Euribor +1,6%	2020	54 851	17 867
Tagatisega EBRD pangalaenu limiit	EUR	Euribor +1,9%-2,9%	2023	65 791	51 225
Tagatisega Danske pangalaenu limiit	EUR	Euribor +2%	2020	80 000	0
Tagatisega pangalaenu limiit	EUR	Euribor +2,2%	2015	0	716
Tagatisega pangalaenu limiit	EUR	Euribor +2,3%	2017	0	4 433
Tagatisega pangalaenu limiit	EUR	Euribor +2,55%	2018	0	945
Tagatisega Nordea pangalaenu limiit	EUR	Euribor +2,15%	2021	0	24 000
Kasutatud arvelduskrediit	EUR	Euribor +0,67-1,5%	2016	29 913	17 118
Kapitalirendikohustused	EUR	Euribor +1,5-2,4%	2016 - 2020	636	753
Kokku laenukohustused				231 191	117 057

Tagatised

- Hüpoteegid kõigile kontserni ettevõtete varadele sh. 8 kinnistut Eestis, 3 kinnistut Lätis ja 2 kinnistut Leedus
- Osade ja aktsiate pant järgmistele ettevõtetele: Osula Graanul, Ebavere Graanul, Pelletiküte, Helme Energia, Helme Graanul, Graanul Energia, Graanul Mets, Imavere Energia, Naturkraft Sverige, SIA Graanul Invest, SIA Graanul Pellets, SIA Incukalns Energy, UAB Graanul Invest.
- Kommertspandid kõigile grupi ettevõtetele
- Pandileping UAB Graanul Investi kinnistu rendilepingule Leedus
- Pandileping kõigi grupi ettevõtete pangakontodele

Lisaks on kõik kindlustuslepingute järgi saadavad hüvitused panditud panga kasuks. Panditud varade jääkväärtused ja täiendav info on lisas 10.

Danske pangast saadud arvelduskrediidi intress on seotud EONIA-ga (Euro Overnight Index Average). Teiste laenude intressid on seotud 6 kuu Euriboriga. Täpsem info Lisas 21.

Kapitalirendikohustused

Kapitalirendikohustuste maksetähtajad on järgmised:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Alla ühe aasta	Üks kuni viis aastat
Saldo 31.12.2015		
Tuleviku miinimummaksed	280	370
Intress	-6	-8
Miinimummaksete nüüdisväärtus	<u>274</u>	<u>362</u>
 Saldo 31.12.2014		
Tuleviku miinimummaksed	230	551
Intress	-12	-16
Miinimummaksete nüüdisväärtus	<u>218</u>	<u>535</u>

19. Sihtfinantseerimine

<i>Tuhandetes eurodes</i>	2015	2014
Saldo aruandeaasta alguses	5 145	4 408
Saadud aruandeperioodil	3 251	1 033
Kajastatud kasumiaruandes	-521	-296
Saldo aruandeaasta lõpus	7 875	5 145
Sellest pikaajaline osa	7 197	4 768

Saadud sihtfinantseerimise all on kajastatud ka äriühenduse käigus lisandunud sihtfinantseerimise summa 1 280 tuhat eurot.

20. Võlad ja ettemaksed

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Võlad hankijatele	13 733	12 616
Maksuvõlad	3 183	1 421
sh. käibemaks	873	800
ettevõtte tulumaks	1 640	133
isiku tulumaks	223	154
sotsiaalmaks	366	275
muud maksud	81	59
Muud võlad	1 076	1 375
Ettemaksud ja viitvõlad	2 839	1 154
Kokku võlad ja ettemaksed	<u>20 831</u>	<u>16 566</u>

Saadud sihtfinantseeringu lühiajaline osa on kajastatud lisa kirje „Ettemaksud ja viitvõlad“ all. 2015. aasta summa on 678 tuhat eurot (2014. aastal 377 tuhat eurot). Täiendav info sihtfinantseeringute kohta on esitatud Lisas 19.

Kontsern on andnud pangagarantiid osadest hankelepingutest tulenevate kohustuste tagamiseks. Kuna kontsernil ei ole raskusi oma kohustuste täitmisega, siis tõenäosus garantiide realiseerumiseks on äärmiselt väike.

21. Finantsriskid

Krediidirisk, intressimäära muutumise risk ja valuutakursi muutuste risk tekib kontserni tavalise äritegevuse käigus.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju tekkimise risk, kui klient või finantstehingupartner jätab täitmata oma lepingulised kohustused ja võib tekkida peamiselt kontserni nõuetest klientide vastu. Krediidirisk sõltub peamiselt klientide majanduslikust olukorrast ja maksekäitumisest. Majandusharust ja klientide asukohariigist tulenev vältimatu riskitase ei avalda kontserni krediidiriskile olulist mõju. Kontsernis on kehtestatud krediidipoliitika, mille alusel iga uue kliendi maksevõimet analüüsitakse individuaalselt enne maksetingimuste ja tarnetingimuste kokkuleppimist. Klientide maksedistsipliini ja majanduslikku olukorda jälgitakse pidevalt. Kliendid, kes ei vasta kontsernis kehtivatele krediidikõlblikkuse tingimustele, võivad osta kaupa ainult ettemaksuga.

Maksimaalset krediidiriski näitab nõuete ja pangakontodel oleva raha bilansiline jääkväärtus. 31.12.2015 oli nõudeid ostjate vastu 15 786 tuhat eurot, sealhulgas üle 30 päeva tähtaja ületanud nõudeid 163 tuhat eurot. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuetena on 2015. aastal kuluks kantud 1 113 tuhat eurot. Ebatõenäoliste nõuete sisse nõudmiseks on alustatud kohtuprotsessi ja juhtkonna hinnangul on suur tõenäosus, et oluline osa summast siiski laekub.

Ülejäänud nõuete osas on juhtkond seisukohal, et bilansipäeval ei olnud olulist krediidiriski, kuna valdav osa tähtaega ületanud nõuetest on tagatud pangagarantiidega. 2015. aasta lõpu seisuga moodustab nõuete kogusummast 48% ühe kliendi võlgnevus. Kuna tegemist on hea krediidireitinguga väga usaldusväärse kliendiga ja aruande koostamise ajaks on kogu summa juba laekunud, ei näe juhtkond olulist krediidiriski sellises nõuete kontsentratsioonis.

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2015 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
9 184	3 718	2 721	163

Nõuded ostjate vastu vanuseline jaotus 31.12.2014 (tuhandetes eurodes)

Aegumata	Tähtaja ületanud 0 - 14 päeva	Tähtaja ületanud 15 - 30 päeva	Tähtaja ületanud üle 30 päeva
7 789	531	4 994	141

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda tähtaegselt täita oma finantskohustusi. Kontserni likviidsusjuhtimise eesmärgiks on kindlustada nii palju kui võimalik, et alati oleks piisav likviidsus kohustuste tähtaegseks täitmiseks. Likviidsusrisiki vältimiseks

koostab juhtkond detailseid rahavoogude prognoose ja planeerib hoolikalt investeringute ajagraafikut. Tavaliselt kindlustab kontsern rahaliste vahendite olemasolu vähemalt järgneva 30 päeva tavapärase tegevuskulude ja finantskohustuste täitmiseks.

Järgnev tabel näitab võlakohustuste lepingulisi maksetähtaegasid ilma intressimakseteta 31.12.2015 seisuga.

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Jääkväärtus 31.12.2015	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega Nordea pangalaenu limiit	54 851	5 432	49 419	0
Tagatisega EBRD pangalaenulimiit	65 791	6 100	24 400	35 291
Tagatisega Danske pangalaenulimiit	80 000	10 667	69 333	0
Kasutatud arvelduskrediit	29 913	29 913	0	0
Kapitalirendikohustused	636	274	362	0
Kokku intressikandvad võlakohustused	231 191	52 386	143 514	35 291

Järgnev tabel näitab võlakohustuste lepingulisi maksetähtaegasid ilma intressimakseteta 31.12.2014 seisuga:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Jääkväärtus 31.12.2014	Makse- tähtaeg 12 kuu jooksul	Makse- tähtaeg 1 ja 5 aasta vahel	Makse- tähtaeg üle 5 aasta
Tagatisega pangalaenu limiit	17 867	4 193	13 674	0
Tagatisega pangalaenulimiit	27 225	3 276	13 104	10 845
Tagatisega pangalaenulimiit	24 000	2 824	11 296	9 880
Tagatisega pangalaenulimiit	716	716	0	0
Tagatisega pangalaenulimiit	4 433	1 108	3 325	0
Tagatisega pangalaenulimiit	945	107	838	0
Tagatisega pangalaenulimiit	24 000	1 200	9 600	13 200
Kasutatud arvelduskrediit	17 118	17 118	0	0
Kapitalirendikohustused	797	232	565	0
Kokku intressikandvad võlakohustused	117 101	30 774	52 402	33 925

Tururiskid**Intressirisk**

Kontserni muutuva intressiga laenukohustused võivad põhjustada prognoositud rahavoogude muutusi intressimäära muutumise tõttu. Intressirisk sõltub EURIBOR-i muutustest, sest enamuse laenukohustuste intressimäär on seotud 3 või 6 kuu EURIBOR-iga. Juhtkond on kaalunud intressiriski maandamist fikseeritud intressimäära kasutamisega, kuid peale põhjalikke arvestusi jõudis järeldusele, et intressiriski maandamise instrumentide kasutamise kulud ületaksid tõenäoliselt EURIBORI muutusest tekkivad võimalikud kulud ja seetõttu ei ole intressiriski maandatud.

Sensitiivsusanalüüs muutuva intressiga võlakohustustele

Intressimäära muutus 1% võrra oleks muutnud kasumit ja omakapitali 781 tuhat eurot, eeldusel, et kõik muud tingimused jäävad samaks.

Valuutakursi muutuste risk

Valuutakursi muutuste riski maandamiseks koostatakse kontsernis kõik välisriikidega seotud lepingud eurodes. Kontserni nõuded ja kohustused on peamiselt euroga seotud valuutades. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja liisingulepingud on koostatud eurodes. Seetõttu käsitletakse neid valuutariskita kohustustena. Aruannetes kajastatud valuutakursi erinevused on tekkinud peamiselt Läti ja Rootsi tütarettevõtete ning USA ühisettevõtte andmete konverteerimisel eurodesse ning kontsernisestest tehingute ja saldode elimineerimisel.

Kapitali juhtimine

Kontserni juhtkonna eesmärk on säilitada tugev omakapitali osatähtsus, et hoida investorite, kreditoride ja turu usaldust ning saavutada äriplane areng. Juhtkond püüab säilitada tasakaalu laenukapitali kaasamisega saavutatava kiirema kasvu ja suurema kasumlikkuse ning eeliste ja turvalisuse vahel, mida annab usaldusväärne kapitalistruktuur. Kapitali juhtimise eesmärkides ei ole aruandeaastal muutusi toimunud. Kontsernil on pankade poolt kehtestatud nõuded omakapitalile. Vastavalt laenulepingutele tuleb eelnevalt saada panga nõusolek aktsiakapitali muutusteks ja dividendide jagamiseks, kui summa ületab 20% aruandeaasta puhaskasumist.

Õiglased väärtused

Raha, nõuete ja kohustuste õiglased väärtused ei erine nende bilansilistest jääkväärtustest. Pikaajaliste laenude õiglane väärtus ei erine bilansilisest jääkväärtusest, kuna tegu on ujuva intressimääraga laenudega.

Õiglase väärtuse hindamise hierarhia seisuga 31.12.2015

Ümberhindlusemeetodil kajastatav põhivara - maa, ehitised, masinad ja seadmed bilansilise väärtusega 396 732 tuhat eurot (Lisa 10) - tase 3.

Varad, mille õiglased väärtused on avalikustatud - antud laenud 6 620 tuhat eurot (Lisa 11) - tase 3.

Kohustused, mille õiglased väärtused on avalikustatud - saadud laenud ja liisingud 231 191 tuhat eurot (Lisa 18) - tase 2.

Tuletisinstrumentid - SWAP tehing 928 tuhat eurot - tase 2

Täiendav info õiglase väärtuse hierarhia tasemete kohta on esitatud Lisas 3.

22. Kasutusrent

Järgmiste perioodide kasutusrendi maksed mittekatkestatavatest rendilepingutest:

<i>Tuhandetes eurodes</i>	31.12.2015	31.12.2014
Alla ühe aasta	564	317
Üks kuni viis aastat	830	799
Kasutusrendimaksed kokku	1 394	1 116

Kontsern rentis kasutusrendi tingimustel sõidukeid, hakkureid ja rataslaadureid. 2015. aastal on kasumiaruandes müüdud kauba kulude all kajastatud kasutusrendi kulusid 558 tuhat eurot (2014.a. 318 tuhat eurot) ja mitmesuguste tegevuskulude all kajastatud kasutusrendi kulusid 46 tuhat eurot (2014. a. 87 tuhat eurot).

23. Seotud osapooled

Aastaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks aktsionäre, juhtkonda ja nendega seotud ettevõtteid ning ühisettevõtteid. Kontserni emaettevõte on Biofuel OÜ.

Juhtkonna kompensatsioonid

2015. aastal koosnes juhtkond neljast juhatuse liikmest, kelle töötasu oli 604 tuhat eurot (2014. aastal 377 tuhat eurot). Juhatuse liikmetel on õigus saada lahkumiskompensatsiooni nelja kuupalga ulatuses. Nõukogu koosneb neljast liikmest ja nõukogu liikmete tasu 2015. aastal oli 64 tuhat eurot (2014. aastal 61 tuhat eurot).

Muud tehingud seotud osapooltega

Tehingud põhinesid sarnaste tehingute normaalsel turuhinnal ja nende eest tasuti tavalistel tingimustel.

Info ühisettevõtetele antud laenude kohta on toodud Lisas 11.

24. Kontserni tütarettevõtted

	Asukoht	Osalus	
		31.12.2015	31.12.2014
Graanul Invest AS	Eesti	50,93%	50,63%
Graanul Invest UAB	Leedu	100%	100%
Graanul Invest SIA	Läti	100%	100%
Osula Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Osula Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Naturkraft Sverige AB	Rootsi	100%	100%
Pelletiküte AS	Eesti	100%	100%
Helme Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets SIA	Läti	100%	100%
Graanul Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Helme Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Broceni Pellets SIA	Läti	100%	100%
Incukalns Energy SIA	Läti	100%	100%
Imavere Energia OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Mets OÜ	Eesti	100%	100%
Ebavere Graanul OÜ	Eesti	100%	100%
Graanul Pellets Energy SIA	Läti	100%	100%
Graanul Invest Energy SIA	Läti	100%	100%
Latgran SIA	Läti	100%	0%

Ettevõtted AS Graanul Invest, UAB, Graanul Invest SIA, Graanul Pellets SIA, Helme Graanul OÜ, Osula Graanul OÜ ja Ebavere Graanul OÜ on tootmisettevõtted, mis tegelevad pelletite tootmisega. Suurem osa müügist toimub läbi tütarettevõtte AS Graanul Invest. Naturkraft Sverige AB on loodud jae- ja hulgimüügiga tegelemiseks Rootsi turul. Pelletiküte AS tegeleb pelletite jaemüügiga ja soojatootmise projektide arendamisega Eestis. Graanul Energia, Helme Energia, Imavere Energia, Incukalns Energy, Graanul Pellets Energy ja Osula Energia on loodud elektrienergia müügi ja hankimisega tegelemiseks ja koostootmisjaamade rajamiseks. Graanul Mets esindab kontsernis metsanduse tegevusvaldkonda.

Broceni Pellets SIA on uus tütarettevõtte Lätis, kus on alustatud ettevalmistusi uue graanulitehase rajamiseks.

Graanul Invest Energy SIA on kontserni uus energiaettevõtte kuhu läheb 2016. aastal üle Graanul Invest SIA koostootmisjaam ja sellega koos elektrienergia ja soojuse tootmine ja müük

Kontserni tütarettevõtte Latgale Pellets SIA soetas 2015. aasta juunis 100% Läti suurima graanulitootmisettevõtte Latgran SIA aktsiatest. Tehingu maksumus oli 103 708 tuhat eurot. Omandatud netovara õiglase väärtus oli 45 213 tuhat eurot ja soetusel tekkis firmaväärtus 58 495 tuhat eurot.

Materiaalse põhivara reaalsel olukorda ja õiglast väärtust on kontserni juhtkond koostöös tootmisjuhtidega detailselt uurinud ja jõudnud järeldusele, et korrigeerimiseks ei ole põhjust. Juhtkond on analüüsinud ka kõikide varade ja kohustuste bilansilisi väärtusi ja kaalunud ka varude õiglase väärtuse korrigeerimist, aga peale olemasolevate müügilepingute ülevaatamist ja turusituatsiooni hindamist jõudis järeldusele, et müügihind miinus müügikulud on väga lähedane varude

bilansilisele maksumusele. Ülejäänud varade ja kohustuste bilansilised väärtused olid võrdsed nende õiglaste väärtustega ja seetõttu korrektsioone ei tehtud.

<i>tuhandetes eurodes</i>	Omandamiseelsed saldod	Omandatud varade ja kohustuste õiglased väärtused
Materiaalne põhivara	39 229	39 229
Varud	9 060	9 060
Nõuded ja ettemaksud	6 299	6 299
Raha	991	991
Kohustused ja ettemaksud	-10 366	-10 366
Omandatud netovara õiglane väärtus	45 213	45 213
Firmaväärtus		58 213
Soetusmaksumus		103 708
Omandatud raha		-991
Neto rahavoog		102 717

Omandamiseelsed jääkväärtused määrati vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele vahetult enne omandamist.

2015. aasta detsembris SIA Latgale Pellets ja SIA Latgran ühinesid ja ettevõtte jätkab tegevust SIA Latgran nime all.

Tütarettevõtte Graanul Invest AS põhitegevuseks on puidugraanulite tootmine ja tahkekütuse müük.

Tehing vähemusosalusega

Juulis 2015 soetas Biofuel OÜ täiendava 0.30% osaluse tütarettevõttes Graanul Invest AS, suurendades enda osalust 50,93%-ni. Vähemusosaluse 0.30% eest tasuti 300 tuhat eurot. Soetatud osaluse raamatupidamislik väärtus tehingupäeva seisuga moodustas 79 tuhat eurot. Vähemusosaluse soetusmaksumuse ja soetatud täiendava osaluse bilansilise väärtuse vahe summas 221 tuhat eurot on kajastatud otse omakapitalis jaotamata kasumi vähenemisena.

25. Emaettevõtte konsolideerimata finantsinformatsioon

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse soetusmaksumuses.

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes

31.12.2015 31.12.2014

Varad

Materiaalne põhivara	56	53
Pikaajalised investeeringud	651	367
Põhivara kokku	707	420
Nõuded ja ettemaksed	113	88
Raha	14	314
Käibevara kokku	127	402
Varad kokku	834	822

Omakapital

Osakapital	3	3
Ülekurs	3	3
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-122	-113
Aruandeaasta kasum (kahjum)	464	496
Omakapital kokku	348	389

Kohustused

Laenukohustused	16	30
Pikaajalised kohustused kokku	16	30
Laenukohustused	14	14
Võlad ja ettemaksed	456	389
Lühiajalised kohustused kokku	470	403
Kohustused kokku	486	433
Kohustused ja omakapital kokku	834	822

Emaettevõtte kasumiaruanne

Tuhandetes eurodes	2015	2014
Müügitulu	6	0
Kasum põhivara müügist	0	10
Tulud kokku	6	10
Kaubad, materjal ja teenused	-6	0
Tööjõukulud	0	-2
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-13	-23
Muud tegevuskulud	-11	-13
Ärikasum	-25	-28
Finantstulud	511	538
Finantskulud	-22	-14
Finantstulud ja -kulud	489	524
Kasum majandustegevusest	464	496
Tulumaks	0	0
Aruandeaasta puhaskasum	464	496
Muu koondkasum	0	0
Aruandeperioodi koondkasum kokku	464	496

Emaettevõtte rahavood*Tuhandetes eurodes***2015****2014****Rahavood äritegevusest**

Kasum enne tulumaksustamist

465

496

Korrigeerimised:

Põhivara kulum ja väärtuse langus

13

23

Kasum/kahjum põhivara müügist

0

-10

Finantstulu

-511

-538

Finantskulu

22

14

-11

-15

Nõuete muutus

101

-9

Kohustuste ja ettemaksude muutus

-5

3

Makstud intress

0

0

Kokku rahavood äritegevusest**85****-21****Rahavood investeerimistegevusest**

Laekunud intress

6

22

Laekunud dividendid

506

512

Laekunud põhivara müügist

0

28

Põhivara soetus

0

0

Netorahavoog tehingutest vähemusosalusega

0

0

Investeeringu soetus

-300

0

Antud laenud

-250

-270

Antud laenude tagasimaksed

223

250

Kokku rahavood investeerimistegevusest**185****542****Rahavood finantseerimistegevusest**

Makstud intress

-1

-1

Saadud laenud

200

400

Tagasi makstud laenud

-250

-140

Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed

-13

-38

Dividendide maksmine

-506

-512

Kokku rahavood finantseerimistegevusest**-570****-291****Kokku rahavood****-300****230**

Raha jääk perioodi alguses

314

84

Raha jääk perioodi lõpus

14

314

Emaettevõtte omakapital

<i>Tuhandetes eurodes</i>	Osakapital	Ülekurss	Jaotamata kasum/ kahjum	Kokku
Saldo 31.12.2013	3	3	399	405
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	496	496
Muu koondkasum	0	0	0	0
Makstud dividendid	0	0	-512	-512
Saldo 31.12.2014	3	3	383	389
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	465	465
Muu koondkasum	0	0	0	0
Makstud dividendid	0	0	-506	-506
Saldo 31.12.2015	3	3	342	348

	31.12.2015	31.12.2014
Konsolideerimata omakapital	348	389
Tütar- ja ühisettevõtete väärtus konsolideerimata finantsseisundi aruandes	-651	-351
Tütar- ja ühisettevõtete väärtus kapitaliosaluse meetodil	144 939	131 099
Kokku korrigeeritud konsolideerimata omakapital	144 636	131 137

Juhatuse liikmete allkirjad 2015. majandusaasta aruandele

Käesolevaga kinnitan OÜ Biofuel 2015. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande:

05. aprill 2016

Juhatuse esimees
Raul Kirjanen

Building a better
working world

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Eesti

Tel: +372 611 4610
Faks: +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com

Äriregistri kood: 10877299
KMKR: EE 100770654

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Estonia

Phone: +372 611 4610
Fax: +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com

Code of legal entity: 10877299
VAT payer code: EE 100770654

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Biofuel osanikele

Oleme auditeerinud kaasnevat OÜ Biofuel konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2015 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Juhtkonna kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest mida juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Vandeauditori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamiseks põhjendatud kindlustunde selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab vandeauditor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt OÜ Biofuel finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 5. aprill 2016

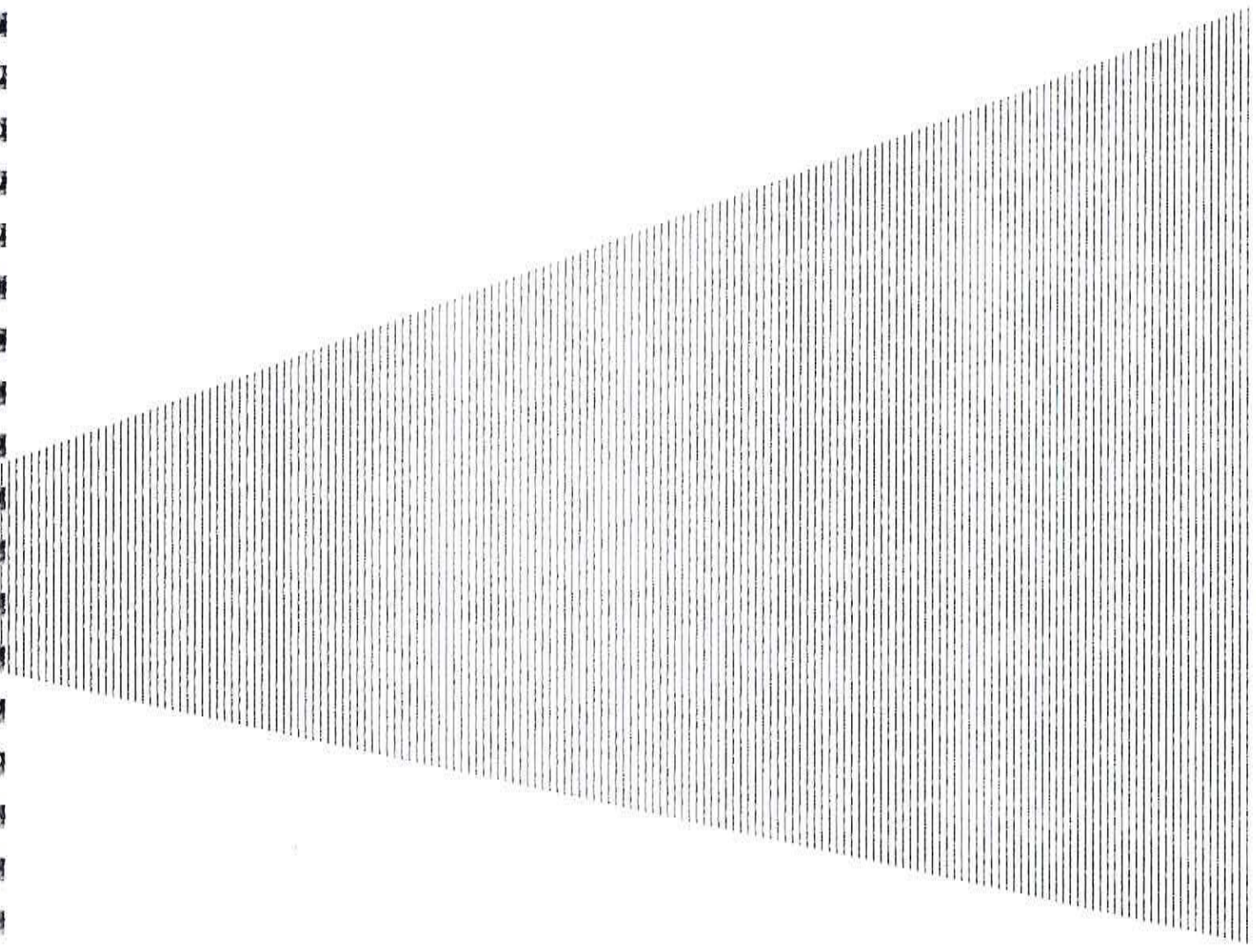
Ivar Kiigemägi
Vandeauditori number 527
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Riina Alt
Vandeauditori number 618

Kasumi jaotamise ettepanek

Biofuel OÜ juhatus teeb osanike üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2015. aasta lõpuks kogunenud jaotamata kasum summas 50 760 tuhat eurot alljärgnevalt:

jätta jaotamata kasumisse	50 760 tuhat eurot
---------------------------	--------------------

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Õigusnõustajate ja õigusbüroode tegevus	69102	6000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6699870
Mobiiltelefon	+372 5097555
E-posti aadress	raul.kirjanen@graanulinvest.com